

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04.11.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Cezaevlerindeki hak ihlalleri pek çok şekilde tezahür etmekte, insan onuru ile bağdaşmayan “çıplak arama” uygulaması ise bazen ziyaretçileri dahi kapsayacak şekilde yaygın bir şekilde sürdürülmektedir. Wernicke Korsakoff hastalığı nedeniyle daha evvel tahliye edilen Aslıhan Gençay adlı kadın mahpus 2016 yılında yeniden tutuklanmış ve sırası ile Sincan, Tarsus, Kayseri cezaevlerinde kaldıktan sonra Sivas Cezaevine nakledilmiştir. 21 Ekim 2020’de Kayseri cezaevi tarafından iyi hal raporu ile kalan son yılını denetimli serbestlik ile sonlandıracak olan Aslıhan Gençay 22 Ekim Perşembe gecesı görevli memurların önce kötü muamelesine, sonrasında da “çıplak arama” dayatmasına maruz kalmıştır. “Çıplak arama”nın neden gerektiği konusunda soru sorulduğunda, cezaevi görevlileri tarafından bunun yasal izlek olduğu ifade edilmiş, mahpusun cezaevi müdürü ile görüşme talebi reddedilmiş ve Bakanlığınıza bir dilekçe yazılması yönündeki istem de “adalet bakanı da, devlet de biziz” denilerek refüze edilmiştir. Mahpusun çıplak aramayı, bedensel bütünlüğüne yönelik müdahale olduğu gerekçesiyle kabul etmemesi üzerine ise tehdit edilerek hakkında soruşturma başlatılmıştır. Bu soruşturma ile deneyimli serbestlikle salıverilme koşullarına sahip olan Aslıhan Gençay, Sivas Yarıaçık cezaevi kurulunca, “görevlilere hakaret veya tehditte bulunmak, aramaya karşı çıkmak” gerekçelerinden ötürü denetimli serbestlik hakkından mahrum bırakılmıştır. Kurum müdürü ve aynı zamanda disiplin kurulu başkanı olan Erol Öztekin, İdare Memuru Disiplin Kurulu üyesi Murat Yurdakul, Disiplin Kurulu üyesi Psikolog Muhammed Çetin, Disiplin Kurulu Üyesi Öğretmen Teberik Esra Yılmaz, Sorumlu İnfaz Baş Memuru Disiplin Kurulu üyesi Şaban Köse tarafından verilen karar ile Aslıhan Gençay’a 3 gün hücre cezası verilmiştir. 4,5 yıldır iyi halli olan Aslıhan Gençay, cezaevinin çıplak arama uygulamasından mütevellit cezaevinde bir yıl daha kalma riski ile karşı karşıyadır. özgür olacağı yerde şimdi hücre

cezası ve denetimli serbestliğinin kötü hale dönüşmesi durumunda elinden alınacağı kaygısı ile infaz mahkemesine çıkmayı beklemektedir.

Bu bağlamda:

- 1- Çıplak arama uygulamasının gerekçesi nedir?
- 2- Bilhassa kadın mahpuslara hakeza ziyaretçilere dahi neden bu uygulama dayatılmaktadır?
- 3- İnsan onuru neden cezaevlerinde gözetilmemekte ve bu tür yöntemler zorla mahpuslara dayatılmaktadır?
- 4- Türkiye’de hangi cezaevlerinde “çıplak arama” uygulaması vardır?
- 5- Bu uygulamanın yapılacağına dair talimat kim tarafından ve hangi gerekçe ile verilmektedir?
- 6- Çıplak arama uygulaması cezaevi yönetimlerinin kendi kararları neticesinde mi uygulanmaktadır?
- 7- Keyfi biçimde onur kırıcı eylemlerde bulunan cezaevi yöneticileri hakkında başlatılmış bir soruşturma var mıdır?
- 8- Cezaevi idarelerinin mahpuslara yönelik kötü muamelede bulunmaları ve bilhassa çıplak aramanın yaygınlaşması, merkezi bir kararın sonucu mudur?
- 9- Aslıhan Gençay “çıplak arama” uygulamasını kabul etmediğinden hakkında hücre cezası verilmiş olup insan onuruna aykırı uygulamaların reddi hücre cezası için sebep teşkil eder mi?
- 10- Aslıhan Gençay iyi hal koşullarını yerine getirmiş olması nedeniyle Sivas Yarıaçık Cezaevine gönderilmiş olup çıplak arama dayatması ile bu hakkının elinden alınması meşru mudur?
- 11- Aslıhan Gençay olayında olduğu üzere pek çok cezaevinde mahpuslar, insan onuru ile bağdaşmayan uygulamaların doğrudan muhatabı olup, hak savunularının hücre cezası yöntemi ile engellenmesinin izahı nedir?
- 12- Çıplak arama uygulamasına son verilmesi yönünde bir düzenleme yapılması gündeminizde olacak mıdır?